

[Axel B. Lange.]

ikke, at denne Lov i stor Udstrækning vil kunne benyttes til Kreditgivning til Saasæd. Jeg ved ikke, hvad Grunden er, men i Øjeblikket er Forholdet det, at Landmændene har Lov til at købe det saakaldte Frihandelskorn til Saasæd, men kun hos andre Landmænd, ikke gennem Købmænd eller Andelsforeninger; og da jeg ikke tænker mig, det vil blive almindeligt, at den ene Landmand vil sælge Saasæd til den anden Landmand paa Kredit eller mod Høstpantebrev, kan Loven næppe faa nogen større Betydning med Hensyn til Saasæd, hvis man da ikke træffer andre Bestemmelser end dem, der er gældende i Øjeblikket.

Jeg mener altsaa, at med Hensyn til Kunstgødning og Frø vil Loven ogsaa i Aar kunne faa stor Betydning, selv om der naturligvis ikke i Aar vil være lige saa mange, der faar Brug for Loven, som i tidligere Aar. Men jeg tror, at man maa forsone sig med den Tanke, at man her har at gøre med en Lov, der ikke absolut kun hører hjemme i en Tid som den, vi har gennemlevet, en Tid med Vanskeligheder for Landbruget. Den kan meget vel tænkes at blive af mere varig Karakter. Der er intet unaturligt i, at Landmænd, der anskaffer sig Kunstgødning om Foraaret, køber denne Kunstgødning paa Kredit til Efteraaret, naar de enten kan realisere Høsten eller kan anvende Høsten i deres egen Bedrift, og der er mange, mange flere Landmænd, som køber Kunstgødning paa Kredit, end der er Landmænd, som køber det mod Høstpantebrev. Saadan har det altid været, og saadan vil det sikkert vedblive at være i Fremtiden.

Naturligvis var det baade sundt og godt, om Landmændene efterhaanden kunde komme i en saadan økonomisk Situation, at de havde tilstrækkelig Driftskapital selv og ikke behøvede at benytte sig af denne Kredit, men der vil efter min Mening altid være Landmænd, som ikke har en saadan Driftskapital. Der vil i hvert Fald altid være unge, som begynder en Virksomhed, og som ikke til at begynde med har en saa stor Driftskapital, at de kan undvære denne Kredit. Derfor er det efter min Mening ikke unaturligt, at de Landmænd, der er nødt til at have Kredit, hvis de skal kunne anskaffe den fornødne Kunstgødning, har Mulighed for at faa Kredit paa denne Maade. Efter min Mening er det en sund Maade og i alle Tilfælde en billigere Maade, end hvis de skal købe under Vilkaar, hvor den, der skal sælge,

maa regne med, at han indlader sig paa en stor Risiko og derfor ogsaa maa have denne Risiko dækket. Jeg tror derfor, man skal indrette sig paa at give denne Lovgivning en mere permanent Karakter.

Ser man paa Forholdet i det kommende Foraar, kan der ikke være nogen som helst Tvivl om, at det ikke alene for de enkelte Landmænd, der skal have Kredit, men ogsaa for Samfundet som Helhed maa være i allerhøjeste Grad nødvendigt, at ingen Afgrøde kommer til at mangle den nødvendige Kunstgødning, fordi Brugeren af Ejendommen ikke er i Stand til at skaffe sig Kredit. Gennemføres det foreliggende Lovforslag, vil der imidlertid ikke være nogen Landbruger, som paa Grund af dette Forhold ikke kan anskaffe sig den Kunstgødning, han har Brug for. Derfor mener jeg, at det foreliggende Lovforslag netop i Aar vil kunne gøre overordentlig stor Nytte, og jeg skal paa mit Partis Vegne anbefale det til hurtig Vedtagelse og Gennemførelse.

Martin Sørensen (Peterslund): Man havde haabet, at en ny Lov om Høstpantebrev kunde have været undgaaet nu i Aar. Saasæd, Frø og Kunstgødning, der blev købt i Foraaret 1940, blev jo købt til Priser, der var rimelige, set i Forhold til Priserne i Dag, saa at det Beløb, der skulde betales til Indfrielse af Høstpantebrevene i Efteraaret 1940, var overkommeligt i Forhold til Prisen paa Korn af den nye Høst. Den højtærede Minister gav i sin Forelæggelsestale Udtryk for, at ogsaa han havde været af den Opfattelse, men ved nærmere at overtænke Sagen og paa Grundlag af indhentede Oplysninger var han kommet til det Resultat, at denne Opfattelse alligevel ikke holdt Stik. Grundene hertil er forskellige. En Hovedgrund er det, at Saasæd, Frø og Kunstgødning til Foraaret 1941 antagelig vil stille sig dyrere end nogen Sinde tidligere efter den sidste Krig og i Tiden derefter. Det vil altsaa være meget store Beløb, der skal lægges ud for at sikre Markernes Tilsaaning, og det er da rimeligt, at der gives de økonomisk svagest funderede Landmænd, der har maattet aflevere en væsentlig Del af deres Høst fra 1940 — en Høst, der paa mange Egne var meget daarlig —, Mulighed for at stille Sikkerhed for det nødvendige Saakorn, Frø og Kunstgødning, der skal danne Grundlaget for den nye Høst af 1941, en Høst, der er af livsvigtig Betydning for hele det danske Samfund.